

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2023

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 14 від 20.06.2023 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Технічний редактор Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова: Іванченкова Л.В., д.е.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Агунова Л.В., к.т.н., доцент	Макаринська А.В., д.т.н., професор
Артеменко С.В., д.т.н., професор	Ніколюк О.В., д.е.н., професор
Басюркіна Н.Й., д.е.н., професор	Немченко В.В., д.е.н., професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор	Осадчук П.І., д.т.н., доцент
Бордун Т.В., к.т.н., доцент	Павлов О.І., д.е.н., професор
Верхівкер Я.Г., д.т.н., професор	Солоницька І.В., к.т.н., доцент
Гапонюк О.І., д.т.н., професор	Седікова І.О., д.е.н., професор
Гаркович О.Л., к.б.н., доцент	Сергеева О.Є., д.ф.-м.н., професор
Добрянська Н.А., д.е.н., професор	Семенюк Ю.В., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., професор	Симоненко Ю.М., д.т.н., професор
Філіпенко О.І., к.філ.н., доцент	Скрипніченко Д.М., к.т.н., доцент
Згадова Н.С., к.е.н., доцент	Соловей А.О., к.т.н., доцент
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор	Струк Б.І., к.п.н., доцент
Капустян А.І., д.т.н., доцент	Тіплов О.С., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., професор	Тележенко Л.М., д.т.н., професор
Косой Б.В., д.т.н., професор	Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Котлик С.В., к.т.н., доцент	Ткачук Г.О., д.е.н., професор
Козак К.Б., д.е.н., професор	Фесенко О.О., к.т.н., доцент
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор	Хобін В.А., д.т.н., професор
Лебеденко Т.Є., д.т.н., професор	Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Ломовцев П.Б., к.т.н., доцент	

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.

Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2023. – 395 с.

2. Denysenko, S. (2020), «Viral blow» to globalization», available at: URL: https://dt.ua/macrolevel/virusniy-udar-po-globalizaciyi-340009_.html (Accessed 14 July 2020). (дата звернення: 11.05.2023).
3. Подчасова Т.П. Віртуальні підприємства як сучасна форма організації виробництва // Економіко-математичне моделювання соціально-економічних систем: збірник наукових праць МННЦ ІТіС. – Київ. – 2009. – Вип. 14. – С. 24–45.
4. Леоненко П.М., Черепніна О.І. Сучасні економічні системи. / П.М. Леоненко, О.І. Черепніна. Навч. посіб. – Київ: Видавництво «Знання», 2006. – 429 с.
5. Савчук В.С., Зайцев Ю.К. Трансформаційна економіка. За ред. В.С. Савчука, Ю.К. Зайцева. Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 612 с.
6. Кузьмін О.Є. Трансформація підприємств: економічна оцінка та побудова системи менеджменту. Монографія. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. – 336 с.
7. Руденко Л.В. Управління потоками капіталів у сучасній бізнес-моделі функціонування транснаціональних корпорацій. Монографія. –К.: Кондор, 2004. – 480 с.
8. Чмерук Г. Особливості формування бізнес-моделі підприємства // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – 2016. – Вип. 12. – С. 170–178.
9. Плахотнік О.О. Формування механізму впливу економічних трансформацій на розвиток промислових підприємств // Економіка підприємства: економіка та управління підприємством. – 2018. – №5/4 (43). – С. 26-32.
10. Купріна Н.М. Забезпечення конкурентоспроможності харчової промисловості України: теорія і практика: моногр. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 304 с.

УДК 658.14

ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ФІНАНСІВ СУСПІЛЬСТВА

**Головатюк Я.О., студент СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса**

Фінанси підприємства – це економічні відносини, що пов'язані з рухом грошових потоків, формуванням, розподілом та використанням доходів і грошових фондів суб'єктів господарювання в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання. Вони функціонують у сфері суспільного виробництва, де створюється валовий внутрішній продукт, національний дохід, інші матеріальні та нематеріальні блага. Саме тому від стану фінансів підприємств залежить можливість задоволення суспільних потреб і фінансова стійкість країни[1, с. 63].

Все це ставить перед фінансовими підрозділами підприємства завдання, пов'язані з досягненням відповідних виробничих результатів, утворенням грошових накопичень, самофінансуванням відтворювального процесу. До фінансів підприємства належать економічні відносини, що пов'язані:

- з формуванням власного капіталу суб'єктів господарювання;
- з утворенням грошових доходів та їх внутрішньогосподарським розподілом з метою забезпечення процесів виробництва і реалізації;
- з податковими та іншими фінансовими зобов'язаннями перед державою і державними фондами цільового призначення;

— із одержанням та погашенням кредитів, сплатою відсотків за кредит та інші види послуг, одержанням відсотків за розміщення та зберігання коштів, а також у зв'язку зі страховими платежами та відшкодуваннями за різними видами страхування;

— з діяльністю на фінансових ринках з приводу розміщення власних цінних паперів, купівлі-продажу цінних паперів інших суб'єктів.

В процесі відтворення і кругообігу фінанси проявляються та виражають свою сутність через такі цільові функції:

1. Формування фінансових ресурсів, використовуючи власні та залучені джерела.
2. Розподіл та використання фінансових ресурсів для забезпечення всіх видів діяльності та виконання фінансових зобов'язань.
3. Розподіл чистого прибутку на реінвестування.
4. Контроль за формуванням і використанням фінансових ресурсів.

Фінанси підприємства виконують забезпечувальну (ресурсоутворюючу), розподільну і контрольну функції.

Забезпечувальна функція полягає в тому, щоб повністю забезпечити підприємство грошовими коштами у оптимальному розмірі, необхідному для поточного фінансування виробництва, покриття витрат, виконання необхідних зобов'язань. При цьому оптимізація джерел грошових ресурсів є одним з головних завдань, оскільки при надлишку коштів знижується ефективність їх використання, а при нестачі – на підприємстві виникають фінансові труднощі. Забезпечувальна функція фінансів підприємства виконує свою роль через стимулюючий вплив на виробничо-господарську діяльність систем податків і оплати праці, механізми витрат і ціноутворення, залучення позикових джерел, зокрема, – банківських кредитів.

Сутність розподільної функції фінансів підприємства полягає в тому, що вони забезпечують розподіл та використання фінансових ресурсів для здійснення операційної та інвестиційної діяльності, використання фінансових зобов'язань перед бюджетом, банками, господарюючими суб'єктами.

Контрольна функція фінансів підприємств полягає у здійсненні контролю за формуванням та використанням фінансових ресурсів у процесі відтворення. Формування фінансових ресурсів на підприємствах відбувається під час формування статутного фонду, а також у процесі розподілу грошових надходжень в результаті повернення авансованих коштів у основні та оборотні фонди, використання доходів на формування резервного фонду, фонду споживання і фонду накопичення. У зв'язку з цим поняття «формування» та «розподіл» доцільно розглядати як єдиний процес у суспільному виробництві.

У процесі господарювання фінанси промислових підприємств здійснюють свої функції переважно через фінансовий механізм, під яким розуміється оформлена законодавчими й нормативними актами взаємозалежна система заходів, спрямованих на використання об'єктивно існуючих грошових відносин для досягнення цілей підприємства [2, с. 59]. Якщо визначити фінанси як об'єкт управління, то реалізація механізму здійснюється через сукупність управлінських функцій, зокрема прогнозування, планування, стимулювання, координування, організацію, регулювання, контроль.

Матеріальним утіленням фінансових відносин на рівні підприємств є фінансові ресурси. Під фінансовими ресурсами слід розуміти акумульовані підприємством грошові кошти з різних джерел, які надходять у господарський обіг і призначені для покриття його потреб. До фінансових ресурсів належать усі грошові фонди й та частина грошових коштів, яка використовується в не фондovій формі.

Загальна сума фінансових ресурсів кожного підприємства складається з таких елементів:

- статутний фонд;

— амортизаційний фонд;
— спеціальні фонди;
— нерозподілений прибуток;
— кредиторська заборгованість усіх видів, включаючи заборгованість з бюджетних платежів, із відрахувань на соціальне страхування, з оплати праці;
— короткострокові і довгострокові кредити комерційних банків;
— кошти для фінансування капітальних вкладень та інші кошти, відображені в пасиві бухгалтерського балансу підприємства.

Таким чином, економічну природу фінансів розкриває сукупність грошових відносин, які виникають на підприємстві внаслідок виробничо-фінансової діяльності.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доцент Тарасова О.В.

Література

1. Мочаліна З.М. Фінанси. навч. посібник. / Мочаліна З.М., Склярчук Н.І., Федоренко І.А. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 392 с.
2. Тарасова О.В. Фінансовий механізм стійкого розвитку підприємства. / Тарасова О.В. Економіка харчової промисловості. – 2016. – Том 8. – Вип. 2. – С. 59-63.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Єфремов Денис, студент гр. МгЕк-1-22

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро

The theses underline the significance of economic research in entrepreneurial activity, describes a general depiction of the situation in the Ukrainian market. The gravity of applying of economic tools to the production program of the enterprise has been confirmed.

Детермінантність категорії «ефективність підприємницької діяльності», потребує від економічного відділу фокусування уваги, насамперед, на аналізі потреб організації в трудових, матеріальних і фінансових ресурсах; розробці заходів із забезпечення режиму економії, пошуку резервів, попередженню втрат і непродуктивних витрат, а також контрольної-аналітичної роботи з кошторисною документацією [1, с. 89].

Досконале розуміння потреб споживачів, вміння оцінювати та передбачати реакцію ринку стосовно реалізації нової ідеї у виробництві – визначає підприємця, як організатора виробничого процесу, бо запорукою прийдешнього успіху є навик поєднання в єдиний процес двох складових: введення новації на ринок та «прогнозування його реакції» [1, с. 90]. Релевантність даного аспекту пояснюється зменшенням часу між появою інноваційного товару на ринку та випуском конкурентами відповідного виробу, що копіює оригінал. В даному спрямуванні полегшується доступ до «просунутих» технологій, переваги створені завдяки «Know how», або впливу масштабування поступово нівелюються, тому господарюючий суб'єкт змушений стрімко та динамічно вносити корективи у свою діяльність бо нехтування або зволікання в даному процесі призводить до невиправних втрат конкурентних позицій.

Якісний економічний інструментарій дослідження стає основою ґрунтовного розгляду середовища існування підприємства та передуює створенню ефективних робочих процесів, являючи собою базис стабільного функціонування структури [2, с.15].

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МАСЛА СЕЛЯНСЬКОГО КИСЛОВЕРШКОВОГО ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАКВАСОК DVS НА ТОВ «ГОРМОЛЗАВОД № 1»	
Лисиця О.	174
РОЗРОБКА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ГІРЧИЧНОЇ ОЛІЇ НА ТОВ «АВА»	
Бондаренко Д.	176
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ НАССР ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОРОЗИВА ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОПЕРАТОРА РИНКУ ТОВ «ФМ ХЛАДОПРОМ»	
Капиш В., Будянський М., Єфімов Є.	178
БЕЗПЕЧНІСТЬ КОСМЕТИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Балтажи В.	180
БЕЗПЕЧНІСТЬ, ЯКІСТЬ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА РОСЛИННИХ ОЛІЙ	
Могілянський М.	182
СЕНСОРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИТРИМАНИХ СОРТОВИХ ЧЕРВОНИХ ВИН ЛІНІЙКИ GRANDE VALLEE	
Крапівіна О.С.	183
РОЗДІЛ 6 – ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДО РЕГІОНІВ	
Барбарош Н.М.	188
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Армашева Т.В.	191
ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ	
Власов О.Р.	193
НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИІНФЛЯЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Коломієць А.С.	196
УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ	
Сідоров К.С.	199
АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Величко О.М.	202
ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ФІНАНСІВ СУСПІЛЬСТВА	
Головатюк Я.О.	205
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Єфремов Д.	207
ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ХЛБОПЕКАРНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Гріщенко А.В.	209
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ	
Цинцар К.М.	211
	389